

EN BRO ER BYGGET MELLE SIORAPALUK OG DRAGØR/ST. MAGLEBY

Af Albertine Kruse

Sekundviseren på det store ur på TV-skærmen rykker frem streg for streg uden ophør, og jeg fyldes af en stærk fornemmelse af, at dette sekund, dette øjeblik aldrig vil komme igen i mit liv. Sådan føler jeg det ofte, når jeg sidder og venter foran TV-skærmen. Og så blændes der op for Christian Krygers reportage fra Grønland.

Grønland kommer ind i min stue. Og da udsendelsen er forbi, er Grønland rykket lige ind i mit hjerte. Her har jeg ikke den fornemmelse, at det er noget, der aldrig kommer igen. Tværtimod, her er noget som kommer mig ved. Igen og igen ser jeg alle situationerne for mig fra livet i vor nordligste landsdel. Jeg harmes, og jeg kan ikke glemme den lille fyr, der i den kulde løber omkring med bar hale. Og jeg ser sundhedsplejersken Dina Hansen, der kører rundt på sin cykel i alskens vejr, i sne og storm, ufortrødent altid venlig og smilende. Vi gør så meget for U-landene. Kunne vi ikke her gøre en indsats for vore grønlandske børn? Tanken vil ikke slippe mig.

Jeg fik fat i Dina Hansens adresse, og snart var der en brevvekslen i gang. Samtidig sendte jeg et lille indlæg til vort lokale blad „Dragørnyt“: „Vi er nogle dragensere, som efter at have set Christian Krygers TV-reportage fra Grønland, hvor man bl. a. hørte om sundhedsplejerske Dina Hansens hårde arbejde, har besluttet at danne en Grønlandskreds i Dragør. Denne kreds skal have til opgave på privat basis at yde støtte til sundhedsplejerske Dina Hansen, især til hendes arbejde med småbørn, som jo er Grønlands fremtid. – Undertegnede har allerede skrevet til Dina Hansen for at få at vide, hvilke ting hun har størst brug for i arbejdet med småbørnene deroppe. – Pressen bragte allerede den glædelige meddelelse, at Rotary-klubben i Ringsted har skænket en bil, så hun ikke længere behøver at gå til fods i sneen. Men også andre kan og tør gøre en indsats. Vi opfordrer derfor alle, mænd som kvinder, som er interesseret i dette hjælpearbejde, til at slutte sig til vor kreds. Det kan ske ved at henvende sig til fru A. Kruse, Engvej 31, Dragør, tlf. 53 20 35. Der vil siden blive indkaldt til et møde, hvor de nærmere retningslinier for vor hjælpeaktion skal drøftes og fastlægges.“ Jeg ventede spændt på, om bladet ville bringe det, og om nogen ville reagere. Dragørnyt bliver sendt med posten til alle husstande i Dragør og St. Magleby. På ud-

Børn og unge fra Siorapaluk.

Foto: Rolf Gilberg.

givelsesdagen kl. 9 om morgenen meldte den første dame sig, flere kom til, og det varede ikke længe, så var vor Grønlands-komite en realitet. Vi betalte hver et indskud på 25 kroner, og så kunne arbejdet begynde. I første omgang skulle der strikkes undertøj til de grønlandske børn. Vi strikkede prøver og lavede strikkevejledninger, og så kontaktede vi vor pensionistforening og vort nye sygehjem, og der meldte sig mange strikkelystne damer. Vi udleverede garn, pinde og vejledning. Mange lagde også selv garn til. Og pindene gik på livet løs overalt i Dragør og St. Magleby. Og medens vor bunke af babybukser, trøjer og sokker blev større og større, blev pengebunken mindre og mindre, og snart var alle pengene brugt op.

Hvad nu? Vi måtte lave en bazar!!

Vi henvendte os til alle de handlende, vi kendte, både i og uden for kommunen – og vi gik ikke forgæves. Det blev til en flot tombola, hvor vi kunne sælge lodder med „gevinst hver gang“. Gennem Den kongelige grønlandske Handel havde vi købt dejlige tasker af sælskind og hajskind, som vi solgte. Og fra en interimistisk restaurant solgte vi grønlandske rejer og hvalbøf. Det var så heldigt, at Dina Hansen netop i de dage befandt sig i København. Hun havde tilbudt at stå for tombolaen – og med sit søde smil lokkede hun mange kunder. Der var i det hele taget fin tilslutning og salget gik strygende. Da vi lukkede sent på aftenen, viste det sig, at vi havde næsten 7000 kroner i kassen. Men samtidig var navnet „Grønlandskredsen i Dragør og St. Magleby“ blevet en kendsgerning for vort lille samfunds beboere. Nu kunne vi bygge videre. Vi fortsatte med bankospil, som også forøgede vor konto. Jeg havde læst om en menighed, der havde samlet frimærker og for salgssummen havde bygget deres egen kirke. Det skulle vi også prøve. Vi fik lov at opstille samleæsker i sygekassen, biblioteket, hos slagter og supermarked, og æskerne fyldtes hurtigt. Man kunne se,

at folk ligefrem søgte deres gemmer, for der var mærker imellem fra 1895. De gængse mærker bliver vasket, bundtet og solgt. Sjældne og udenlandske frimærker samler vi og øger derved vor kapital.

I foråret havde vi så mange strikvarer, at vi besluttede at lade en sending afgå til Dina Hansen på Grønland. Vi samledes til „kaffemik“. Alle de damer – ældre og unge – der havde strikket, skulle være med til at pakke og glæde sig over at se deres arbejde gå af sted. Det blev til mere end 12 kilo babytøj, som Dina Hansen kunne fordele til vuggestuer eller private hjem, hvor der var hårdt brug for det.

Men vort ønske var at finde et udsted, hvor vi også kunne komme i kontakt med den grønlandske befolkning. Igen kom tilfældet os til hjælp. Vi lavede en filmaften med Grønlands-film, hvor Grønlands-koret „MIK“ underholdt med dans og sang. Her kom vi i forbindelse med Jørgen Roos og forelagde ham vort ønske. Han syntes godt om vort initiativ, og da han netop havde været på Thule-egnen, foreslog han, at vi skulle sætte os i forbindelse med Siorapaluk, som er den nordligste beboelsesplads i hele verden. Vi fik navnet på kateketen og sendte straks et brev afsted til ham deroppe i det høje nord. Da vi har to grønlænderinder i vor kreds, kunne vi endda sende brevet på grønlandsk og dansk. Der kom til at gå meget lang tid, før vi modtog et svar. Det viste sig nemlig, at Siorapaluk i vintermånederne er uden forbindelse med omverdenen. Ganske vist får de post hver tredje uge, som bliver „drop-pet“ ned til dem fra en flyver, men de kan ikke svare tilbage. Kateketen fortalte videre, at da han havde modtaget vort brev, kaldte han hele befolkningen sammen, og alle blev meget glade over, at de nu havde fået en venskabsplads i Dragør. Han skrev videre, at der var ca. 100 beboere i Siorapaluk, deraf 38 børn under 14 år. Deres største problem var at beskæftige de unge i de fire mørke vintermåned. De drysser rundt fra hus til hus og ved ikke, hvad de skal få tiden til at gå med. Han ville gerne stille skolehuset til rådighed som fritidshjem, men de mangler materialer deroppe.

Det var lige sådan en opgave, vi havde ønsket os. Nu viste det sig, at der ca. 4 uger senere ville afgå et skib, som var det eneste skib, der hvert år lægger til ved Siorapaluk. Der skulle altså handles hurtigt. En notits fra vor redaktør i „Dragør-nyt“ indbragte en mængde dejligt nyt værktøj, to håndsymaskiner, tegnemateriel og en del gode beklædningsgenstande. Og så gik vi i gang med at købe alt det, vi mente, der hørte et fritidshjem til. Der var bordtennis, skak og lottospil. Farver, pensler, stoffarver, modellervoks, en lille vævestol. 30 dukker og en mængde stofrester til dukketøj. Garner, nåle og pinde. Metervis af stoffer og stramaj. En gynge med ringe og trapez og meget mere. Jeg tror ikke, der manglede noget. Selv terpentintil olie-farven havde vi husket. Og endelig var der en hel del perler, og i et ledsagebrev gjorde vi opmærksom på, at vi meget gerne ville have nogle af de dejlige grønland-

Små huse foran det store fjeld.

Foto: Lisbet Gilberg.

ske perlearbejder, som vi kunne sælge på vor næste bazar. Og for at ankomsten skulle være så festlig som mulig, havde vi medsendt en pakke med levnedsmidler, alt hvad der hørte til en rigtig „festmik“. Der var ialt over 150 kilo.

I sit brev skriver kateketen Aage Hammeken, at hele befolkningen var forsamlet, da pakken blev pakket op, og at det var synd, at vi ikke selv kunne have set de strålende ansigter, da alle vore ting kom for en dag. Og videre skriver kateketen, at nu vil hele befolkningen tage del i fritidsarbejdet, for at de kan sende ting til vor bazar.

Og dermed er egentlig vort største ønske gået i opfyldelse. Vi ønskede ikke bare at sende en gave fra „det rige Danmark“ til det mindre heldigt stillede Grønland. Nej vi ønskede en vekselvirkning, en vej til gensidig forståelse. Nu vil vi sende billeder fra vort hyggelige Dragør; men vi vil også vise de overfyldte sporvogne og køen foran busserne, som den udearbejdende nødvendigvis må forcere for at komme fra arbejde hjem til sine gode stuer. Og under en spadseretur gennem København vil vi også vise dem skyggesiden af vor velfærdsstat: „Broerne“, børnene, der leger i de mørke baggårde f. eks. i Saxogade. Så de kan se, at deres børn til trods for et hårdt og primitivt liv ofte har det bedre end børnene i vore slumkvarterer.

Og nu gør vi klar til næste skib, som afgår næste sommer. Vi sendte Aage Hammeken et fotografiapparat og film, så han kunne fotografere alle børnene. Nu har vi bedt Hammeken om at opgive hvert barns navn, alder og mål. Og så er det meningen, at vi skal prøve at få såkaldte „fadderskaber“, således at en eller to damer i fællesskab skal udvælge sig et barn og så i løbet af det næste halvår at strikke og sy for dette barn. Og når skibet til næste sommer sejler til Siorapaluk, er der en pakke til hvert barn med godt og praktisk udstyr. Vore grønlænderinder i kredsen ved jo, hvad man har brug for deroppe.

Vi vil koncentrere os om at hjælpe børnene, idet vi mener, at hjælper vi børnene, så hjælper vi derved også forældrene. Vi vil også prøve at skabe en kontakt mellem vore børn og børnene i Siorapaluk. Vi har startet en pennevennekreds. Børn i Dragør og St. Magleby har allerede afsendt de første breve. Og her i september, når skolen starter i Siorapaluk, har Aage Hammeken bedre kontakt med børnene, og så vil han gerne, at hans elever beretter om deres skole og de oplevelser, de har i Siorapaluk og på fangstturene. Og at vore børn beretter om deres skole og dagligdag. På den måde kan vi måske hjælpe til at fremme forståelsen af den andens levevis og tanker. Og viser det sig, at et barn, der er velbegavet, ønsker at videreuddanne sig hernede, så vil vi forsøge med vore midler og muligheder at efterkomme et sådant ønske.

Vort initiativ er ikke opstået af øllebrødsbarmhjertighed – på ingen måde. Vi ønsker at bygge en bro fra den ene til den anden gennem menneskelig forståelse og anerkendelse af den andens livsførelse og mentalitet. Derfor håber vi, at Dragør og Store Magleby's venskabspagt med Siorapaluk vil bære rige frugter.